

Duurzaamheidsprestaties 2018 in Noord-Holland

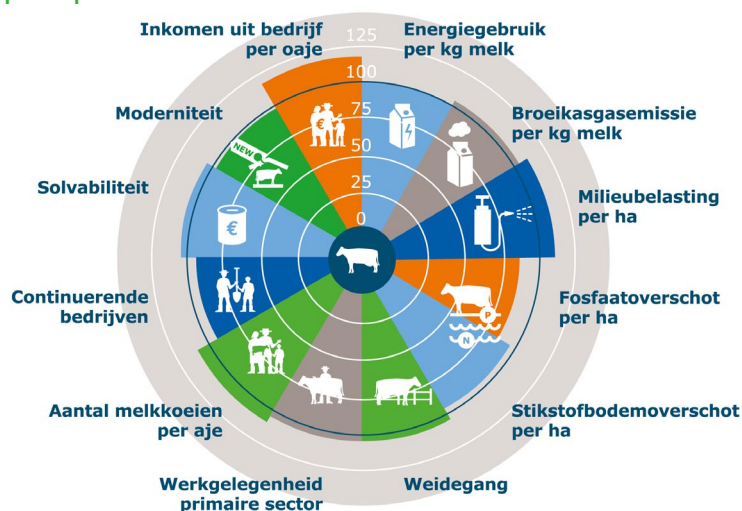
Melkveehouderij

Jakob Jager en Harold van der Meulen

Feiten over 2019

- aantal bedrijven met melkkoeien: 942
- totaal aantal melkkoeien: 88.190
- aantal melkkoeien per gespecialiseerd bedrijf: 97
- aandeel melkkoeien in landelijk aantal: 5,6%
- aandeel bedrijven met weidegang: 95%
- aantal (aandeel) biologische runderen in Noord-Holland: 7.829 (5,2% van rundveestapel in Noord-Holland).

Prestaties in perspectief

Figuur 1 Genormaliseerde relatieve duurzaamheidsprestaties a), b), c) in 2018 (vlakken) ten opzichte van het meerjarengemiddelde (2010-2015) (blauwe lijn) van melkveebedrijven in Noord-Holland

a) Een score van 125 betekent dat de bedrijven in 2018 25% duurzamer presteerden dan het meerjarengemiddelde. Het meerjarengemiddelde is hierbij op 100 gesteld. Een score van meer dan 100 op bijvoorbeeld milieubelasting per ha betekent dus een lagere milieubelasting uit gewasbescherming dan het meerjarengemiddelde. b) Bij de indicator 'continuërende bedrijven' betreft het prestaties uit 2016 door het ontbreken van actuelere data. Het CBS stelt deze vraag eens per vier jaar in de Gecombineerde Opgave. c) Score milieubelasting per ha in eerdere versie figuur was onjuist, nu is de correcte waarde (111) weergegeven conform de tekst.

Bron: Wageningen Economic Research

Conclusies en toelichting

- De melkveebedrijven in Noord-Holland waren minder milieubelastend in gewasbescherming dan elders in Nederland door een groter aandeel grasland en door de aanwezigheid van veenweidegebied, waarin grasland minder vaak wordt gescheurd. De milieubelasting ten opzichte van het meerjaarsgemiddelde (2010-2015) nam ook af.
- Het fosfaatoverschot nam in 2018 sterk toe door de lage graslandproductie vanwege de droogte en de hogere melkproductie per koe. Het overschot was hierdoor fors hoger dan het meerjaarsgemiddelde; het stikstofbodemschot nam in 2018 toe en lag net boven het meerjaarsgemiddelde.
- Het inkomen uit bedrijf per onbetaalde arbeidsjaareenheid (oaje) was in 2018 hoger dan het meerjaarsgemiddelde. Dit geldt ook in vergelijking met het landelijk gemiddelde. Op de voornamelijk klei- en veengronden in Noord-Holland heeft de droogte minder negatieve invloed gehad op het resultaat dan in de rest van Nederland (met name in zandgebieden).
- Het aandeel 50-plussers is in Noord-Holland sinds 2008 fors toegenomen. Het aandeel dat een opvolger heeft, is wel gelijk gebleven. Ongeveer 46% van de 50-plussers had in 2016 geen opvolger. Hierdoor nam het aantal continuerende bedrijven af. Dit strookt met het landelijke beeld.
- De solvabiliteit is in Noord-Holland in 2018 gestegen tot boven het meerjaarsgemiddelde door hogere grondprijzen en door een toename van het eigen vermogen door de waardering van de (om niet verkregen) fosfaatrechten op de balans van bijna 1 miljoen euro.
- Het dieselverbruik per ha was in Noord-Holland 5% lager dan het landelijk gemiddelde. Oorzaken: een hoger aandeel weidegang en een lager aandeel bouwland. In 2018 is dit sterk gestegen door extra beregenen als gevolg van de droogte en ligt daarmee op het niveau van het landelijke cijfer. Wordt het verbruik van alle energiesoorten opgeteld, dan is het energieverbruik in Noord-Holland ruim 7% hoger (uitgedrukt per afgeleverde kg melk) dan in Nederland. Het niveau in 2019 ligt rond het meerjaarsgemiddelde.
- Het aantal koeien per arbeidsjaareenheid (aje) neemt op de gespecialiseerde melkveebedrijven in Noord-Holland minder sterk toe dan in Nederland als geheel. Bovendien ligt het niveau lager (41 om 43 melkkoeien in 2019). Ten opzichte van het meerjaarsgemiddelde is de arbeidsproductiviteit gestegen (41 om 38).
- De moderniteit op melkveebedrijven nam sinds 2008 af. Dit is zowel het geval bij de gebouwen als de machines, werktuigen en inventaris. Door de afschaffing van de quotering in 2015 is veel geïnvesteerd in stallen en nam de moderniteit hiervan flink toe. Daarna zette de fosfaatwetgeving een rem op de investeringen en nam de moderniteit van de gebouwen in 2018 af. De moderniteit van de machines bleef de laatste 5 jaren stabiel.
- Veengrond en een hoger aandeel gras zorgden in Noord-Holland voor een 5% hogere broeikasgasemissie per kg afgeleverde melk. Ten opzichte van het meerjaarsgemiddelde is de broeikasgasemissie per kg melk iets gedaald.

Voor meer informatie, ga naar www.agrimatie.nl/noord-holland.

Meer informatie

Ir. H.A.B. van der Meulen

T +31 (0)317 484 436

E harold.vandermeulen@wur.nl

www.wur.nl/economic-research

2020-049d